

KESKKONNAMINISTEERIUM

Jäätmedirektiivi ülevõtmise arutelu

Kristel Murumaa

Keskkonnaministeerium

Keskkonnakorralduse osakonna peaspetsialist

11.12.2018

Sissejuhatus

- 2015. aasta lõpus Euroopa Komisjoni ettepanek.
- Direktiivid jõustusid 4. juulil 2018.
- Ülevõtmise tähtaeg 5. juulil 2020.
- Täna koostööpartnerite kommentaarid ja ettepanekud.
- Keskkonnaministeeriumi sõnastusettepanekuid täna ei arutata.

Päevakava

- **Liigiti kogumine ja ringlussevõtt**, artiklid 10, 11, 20 ja 22.
- **Laiendatud tootjavastutus**, artiklid 8 ja 8a
- **Jäätmete lakkamine**, artikkel 6
- **Jäätmetekke vältimine**, artikkel 9
- **Muud teemad ja ettepanekud**

KESKKONNAMINISTEERIUM

Liigiti kogumine ja ringlussevõtt

Taaskasutamine

Artikkel 10 asendatakse:

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et jäätmetega tehakse korduskasutamiseks ettevalmistamise, ringlussevõtu ja muud taaskasutamistoimingud vastavalt artiklitele 4 ja 13.
2. Kui see on vajalik lõike 1 järgimiseks ning korduskasutamise, ringlussevõtu ja muude taaskasutamistoimingute hõlbustamiseks või parandamiseks, kogutakse jäätmeid liigiti ning neid ei segata muude jäätmete ega materjalidega, millel on teistsugused omadused.

Taaskasutamine

Artikkel 10:

3. Liikmesriigid võivad lubada lõikest 2 erandeid, kui vähemalt üks järgmistest tingimustest on täidetud:

- a) teatavat liiki jäätmete koos kogumine ei vähenda võimalusi valmistada neid ette korduskasutamiseks, võtta need ringlusse või teha nendega muid artikli 4 kohaseid taaskasutamistoiminguid, kusjuures nende toimingute tulemus on sellise kvaliteediga, mis on võrreldav liigiti kogumisel saavutatavaga;
- b) liigiti kogumine ei ole keskkonna jaoks parim lahendus, võttes arvesse seda, milline on vastavate jäätmevoogude juhtimise üldine keskkonnamõju;
- c) liigiti kogumine ei ole jäätmekogumise häid tavaid arvestades tehniliselt võimalik;
- d) liigiti kogumine tekitaks ebaproportsionaalselt suuri majanduslikke kulusid, kui võtta arvesse segajäätmete kogumise ja töötlemisega kaasneva keskkonna- ja tervisekahju kulusid, võimalusi jäätmekogumist ja -töötlust tõhustada, teisese toorme müügist saadavat tulu ning „saastaja maksab“ põhimõtte ja tootja laiendatud vastutuse kohaldamist.

Liikmesriigid vaatavad käesoleva lõike alusel tehtud erandid korrapäraselt läbi ning võtavad seejuures arvesse liigiti kogumise häid tavaid ja jäätmekäitluses toimunud muud arengut.

Taaskasutamine

Artikkel 10:

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et jäätmeid, mis on artikli 11 lõike 1 ja artikli 22 kohaselt kogutud liigiti ning mõeldud korduskasutamiseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtmiseks, ei põletata, välja arvatud jäätmed, mis tekivad liigiti kogutud jäätmete töötlemisel ja mille puhul on põletamine artikli 4 kohaselt keskkonna jaoks parim lahendus.
5. Kui see on vajalik käesoleva artikli lõike 1 järgimiseks ning taaskasutamise hõlbustamiseks või täiustamiseks, võtavad liikmesriigid enne taaskasutamist või selle ajal vajalikke meetmeid, et eemaldada ohtlikest jäätmetest ohtlikud ained, segud ja komponendid, et neid saaks töödelda kooskõlas artiklitega 4 ja 13.
6. Liikmesriigid esitavad komisjonile hiljemalt 31. detsembril 2021 aruande selle kohta, kuidas on käesolevat artiklit olmejäätmete ja biojäätmete puhul rakendatud, milliseid materjale liigiti kogutakse ja millised piirkonnad on sellega hõlmatud ning milliseid erandeid on lõike 3 alusel tehtud.

Korduskasutamiseks ettevalmistamine ja ringlussevõtt

Artikkel 11 asendatakse:

1. Liikmesriigid võtavad meetmeid korduskasutamiseks ettevalmistamise edendamiseks, soodustades eelkõige korduskasutamiseks ettevalmistamise ja parandamise võrgustike loomist ja toetamist, hõlbustades – kui see on jäätmekäitluse mõttes korrektne – nende võrgustike juurdepääsu jäätmetele, mida hoitakse kogumissüsteemides või -kohtades ja mida saab korduskasutamiseks ette valmistada, kuid mille korduskasutamiseks ettevalmistamine ei ole ette nähtud nendes süsteemides ega kohtades, ning edendades majandushoobade, hankekriteeriumide, kvantitatiivsete eesmärkide või muude meetmete kasutamist.

Liikmesriigid võtavad meetmeid kvaliteetse ringlussevõtu edendamiseks ning seavad vastavalt artikli 10 lõigetele 2 ja 3 selleks sisse jäätmete liigiti kogumise.

Korduskasutamiseks ettevalmistamine ja ringlussevõtt

Artikkel 11

Kui artikli 10 lõigetest 2 ja 3 ei tulene teisiti, seavad liikmesriigid sisse vähemalt paberi, metalli, plasti ja klaasi ning alates 1. jaanuarist 2025 ka tekstiili liigiti kogumise.

Liikmesriigid võtavad meetmeid, et edendada valikulist lammutamist, et ohtlikke aineid oleks võimalik eemaldada ja turvaliselt käidelda ning hõlbustada materjalide valikulise kõrvaldamise kaudu korduskasutust ja kvaliteetset ringlussevõttu, ning tagada ehitus- ja lammutusjätmete sortimise süsteemide loomine vähemalt järgmise jaoks: puit, mineraalse materjali tükid (betoon, tellised, plaadid, keraamika ja kivid), metall, klaas, plast ja kips.

Korduskasutamiseks ettevalmistamine ja ringlussevõtt

Artikkel 11

2. Käesoleva direktiivi eesmärkide täitmiseks ja edendamaks Euroopa ringmajandust, kus ressursse kasutatakse väga tõhusalt, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed järgmiste sihtmäärade saavutamiseks:

...

- c) 2025. aastaks suurendatakse olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu vähemalt 55 %-ni massist;
- d) 2030. aastaks suurendatakse olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu vähemalt 60 %-ni massist;
- e) 2035. aastaks suurendatakse olmejäätmete korduskasutamiseks ettevalmistamist ja ringlussevõttu vähemalt 65 %-ni massist.

Kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed

Asendatakse artikkel 20:

- 1. Liikmesriigid seavad hiljemalt 1. jaanuaril 2025 sisse kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmefraktsioonide eraldi kogumise, et tagada nende töötlemine vastavalt artiklitele 4 ja 13 ja et need ei saastaks muid olmejäätmevooge.**
2. Artikleid 17, 18, 19 ja 35 ei kohaldata kodumajapidamises tekkinud segajäätmete suhtes.
3. Artikleid 19 ja 35 ei kohaldata kodumajapidamises tekkinud ohtlike jäätmete lahusfraktsioonide suhtes enne, kui jäätmed on kogumiseks, kõrvaldamiseks või taaskasutamiseks vastu võetud asutuse või ettevõtte poolt, mis on saanud loa või registreeritud vastavalt artiklile 23 või 26.
- 4. Hiljemalt 5. jaanuariks 2020 koostab komisjon suunised, et toetada ja hõlbustada kodumajapidamistes tekkivate ohtlike jäätmefraktsioonide eraldi kogumist liikmesriikides.**

Biojätmed

Asendatakse artikkel 22:

1. Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 31. detsembril 2023 ja järgides artikli 10 lõikeid 2 ja 3, biojätmed kas eraldatakse ja võetakse tekkekohal ringlusse või neid kogutakse eraldi ega segata muud liiki jäätmetega.

Liikmesriigid võivad lubada koos biojätmetega koguda samasuguste biolagunemis- ja kompostimisomadustega jäätmeid, mis on kooskõlas kompostimise ja biolagundamise kaudu taaskasutatavate pakendite suhtes kohaldatavate Euroopa standarditega või samaväärsete siseriiklike standarditega.

2. Liikmesriigid võtavad kooskõlas artiklitega 4 ja 13 meetmeid, et:

a) kannustada biojätmete ringlussevõttu, sealhulgas kompostimist ja anaeroobset kääritamist, nii et oleks tagatud kõrgetasemeline keskkonnakaitse ja väljund, mis vastab asjaomastele kõrgetele kvaliteedistandarditele;

b) ergutada kodukompostimist ning

c) edendada biojätmetest valmistatud materjalide kasutamist.

Prügiladirektiiv: Jäätmed, mida prügilas vastu ei võeta, ja prügilas sobimatu jäätmetöötlus

Artikkel 5

3. Liikmesriigid võtavad meetmeid, millega tagatakse, et prügilasse ei võeta vastu järgmisi jäätmeid:

...

f) jäätmed, mis on direktiivi 2008/98/EÜ artikli 11 lõike 1 ja artikli 22 kohaselt kogutud liigiti korduskasutamiseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks, välja arvatud jäätmed, mis tekivad liigiti kogutud jäätmete edasise töötlemise toimingute käigus ja mille puhul prügilasse ladestamine annab nimetatud direktiivi artikli 4 kohaselt parima keskkonnaalase tulemuse.

Prügiladirektiiv: Jäätmed, mida prügilas vastu ei võeta, ja prügilas sobimatu jäätmetöötlus

Artikkel 5

3a. Liikmesriigid püüavad tagada, et alates 2030. aastast ei võeta prügilasse vastu ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivaid jäätmeid, eelkõige olmejäätmeid, välja arvatud jäätmed, mille puhul prügilas ladestamine annab direktiivi 2008/98/EÜ artikli 4 kohaselt parima keskkonnaalase tulemuse.

Liikmesriigid lisavad teabe käesoleva lõike kohaselt võetud meetmete kohta jäätmekavadesse, millele on osutatud direktiivi 2008/98/EÜ artiklis 28, või muudesse strateegilistesse dokumentidesse, mis hõlmavad kogu asjaomase liikmesriigi territooriumi.

Prügiladirektiiv: Jäätmed, mida prügilas vastu ei võeta, ja prügilas sobimatu jäätmetöötlus

Artikkel 5

5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et aastaks 2035 vähendatakse prügilas ladestatavate olmejäätmete kogust vähemalt 10 %-ni tekitatud olmejäätmete üldkogusest (massi järgi).

KESKKONNAMINISTEERIUM

Jäätmedirektiivi ülevõtmise arutelu

Kristel Murumaa

Keskkonnaministeerium

Keskkonnakorralduse osakonna peaspetsialist

11.12.2018

Päevakava

- **Liigiti kogumine ja ringlussevõtt**, artiklid 10, 11, 20 ja 22.
- **Laiendatud tootjavastutus**, artiklid 8 ja 8a
- **Jäätmete lakkamine**, artikkel 6
- **Jäätmetekke vältimine**, artikkel 9
- **Muud teemad ja ettepanekud**

KESKKONNAMINISTEERIUM

Laiendatud tootjavastutus

Tootja laiendatud vastutus

Artikkel 8

1. Liikmesriigid võivad korduskasutamise ning jäätmete vältimise, ringlussevõtu ja muu taaskasutamise hoogustamiseks võtta regulatiivseid või mitteregulatiivseid meetmeid tagamaks, et igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes oma majandus- või kutsetegevuses töötab välja, toodab, töötleb, müüb või impordib tooteid (toote tootja), on tootja laiendatud vastutus.

Sellised meetmed võivad sisaldada tagasitoodud toodete ja toodete kasutamisejärgsete jäätmete vastuvõtmist, samuti järgnevat jäätmete käitlemist ning selliste toimingute eest täielikku rahalist vastutust. Need meetmed võivad sisaldada kohustust anda avalikult kättesaadavat teavet, millises ulatuses on toode korduskasutatav ja ringlussevõetav.

Kui kõnealused meetmed hõlmavad tootja laiendatud vastutuse süsteemide loomist, kohaldatakse artiklis 8a sätestatud üldisi miinimumnõudeid.

Liikmesriigid võivad otsustada, et toodete tootjad, kes võtavad toote olelusringi jäätmeetapi haldamise eest omal algatusel rahalise või rahalise ja korraldusliku vastutuse, peaksid kohaldama artiklis 8a sätestatud üldistest miinimumnõuetest mõnda või kõiki.

Tootja laiendatud vastutus

Artikkel 8

Asendatakse:

2. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, millega soodustatakse toodete ja tootekomponentide kujundamist selliselt, et toodete tootmisel ja kasutamisel oleks väiksem keskkonnamõju ja tekiks vähem jäätmeid ning oleks tagatud, et jäätmeteks muutunud toodete taaskasutamine ja kõrvaldamine toimub kooskõlas artiklitega 4 ja 13.

Jäätmehierarhia nõuetekohase rakendamise hõlbustamiseks võib kõnealuste meetmetega muu hulgas soodustada selliste toodete ja tootekomponentide väljatöötamist, tootmist ja turustamist, mis sobivad mitmekordseks kasutuseks, sisaldavad ringlusse võetud materjale ning on tehniliselt vastupidavad ja kergesti parandatavad ning sobivad pärast jäätmeteks muutumist korduskasutamiseks ettevalmistamiseks ja ringlussevõtuks. Meetmetes võetakse arvesse toodete mõju kogu olelusringi jooksul, jäätmehierarhiat ja vajaduse korral mitmekordse ringlussevõtu potentsiaali.

Tootja laiendatud vastutus - Artikkel 8

Lisatakse sätted teabevahetuse korraldamisest:

5. Komisjon korraldab liikmesriikide ja tootja laiendatud vastutuse süsteemides osalejate vahel artiklis 8a sätestatud üldiste miinimumnõuete praktilise rakendamise kohta teabevahetuse. See hõlmab muu hulgas teabe vahetamist tootja laiendatud vastutuse süsteemide nõuetekohase haldamise ja piiriülese koostöö ning siseturu sujuva toimimise tagamise parimate tavade, toodete tootjate nimel tootja laiendatud vastutust rakendavate organisatsioonide korraldusliku poole ja nende seire, rahaliste sissemaksete kindlaksmääramise, jäätmekäitlejate valimise ning prügistamise vältimise kohta. Komisjon avaldab teabevahetuse tulemused ning võib esitada nende ja teiste asjakohaste aspektide kohta suunised.

Komisjon avaldab pärast liikmesriikidega konsulteerimist suunised tootja laiendatud vastutuse süsteemidega seotud piiriülese koostöö ja artikli 8a lõike 4 punktis b osutatud rahaliste sissemaksete kindlaksmääramise kohta.

Kui see on vajalik, et vältida siseturul moonutuste tekkimist, võib komisjon võtta vastu rakendusaktid, milles sätestatakse artikli 8a lõike 4 punkti b ühetaolise kohaldamise kriteeriumid, ilma et sissemaksete suurus määratakse täpselt kindlaks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a

1. Kui tootja laiendatud vastutuse süsteemid on loodud artikli 8 lõike 1 kohaselt, sealhulgas vastavalt muudele liidu seadusandlikele aktidele, teevad liikmesriigid järgmist:
 - a) määravad selgelt kindlaks kõigi asjaosaliste, sealhulgas liikmesriigi turule tooteid laskvate tootjate, nende nimel tootja laiendatud vastutuse kohustust täitvate organisatsioonide, avaliku ja erasektori jäätmekäitlejate, kohalike omavalitsuste ning vajaduse korral korduskasutamise ja korduskasutamiseks ettevalmistamisega tegelevate ettevõtjate ning sotsiaalsete ettevõtete ülesanded ja kohustused;
 - b) määravad vastavalt jäätmehierarhiale kindlaks jäätmekäitluse sihtmäärad, mille eesmärk on saavutada vähemalt need tootja laiendatud vastutuse süsteemi jaoks asjakohased kvantitatiivsed sihtmäärad, mis on sätestatud käesolevas direktiivis, direktiivis 94/62/EÜ, direktiivis 2000/53/EÜ, direktiivis 2006/66/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2012/19/EL, ning sätestavad muud kvantitatiivsed sihtmäärad ja/või kvaliteedieesmärgid, mida peetakse tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul oluliseks;

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a

1. Kui tootja laiendatud vastutuse süsteemid on loodud artikli 8 lõike 1 kohaselt, sealhulgas vastavalt muudele liidu seadusandlikele aktidele, teevad liikmesriigid järgmist:

...

- c) tagavad, et on kehtestatud aruandlussüsteem, millega kogutakse andmeid toote tootja laiendatud vastutust kandvate tootjate poolt liikmesriigi turule lastud toodete kohta ning andmeid nendest toodetest tekkivate jäätmete kogumise ja töötlemise kohta, milles on asjakohasel juhul kajastatud jäätmematerjalide vood ja muud punkti b seisukohast olulised andmed;
- d) tagavad, et toodete tootjaid koheldakse olenemata nende päritolust ja suurusest võrdselt, ning väikeste tootekoguste tootjatele, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, ei tekitata eproportsionaalselt suurt regulatiivset koormust.

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a

2. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et artikli 8 lõike 1 kohaselt loodud tootja laiendatud vastutuse süsteemiga hõlmatud jäätmevaldajaid on teavitatud jäätmetekke vältimise meetmetest, korduskasutuskeskustest, korduskasutamiseks ettevalmistamise keskustest, tagasivõtu- ja jäätmekogumissüsteemidest ning prügistamise vältimise võimalustest. Ühtlasi võtavad liikmesriigid meetmeid, et luua jäätmevaldajatele stiimuleid, eelkõige majanduslike stiimulite või eeskirjade kaudu, kui see on asjakohane, täita oma kohustust toimetada jäätmed olemasolevatesse liigiti kogumise süsteemidesse.

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a

3. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et iga toote tootja või organisatsioon, kes täidab toote tootjate nimel tootja laiendatud vastutuse kohustusi, vastab järgmistele nõuetele:
- a) ta on selgelt määratlenud geograafilise piirkonna, tooted ja materjalid, mida tema tegevus hõlmab, piirdumata valdkondadega, kus jäätmete kogumine ja käitlemine on kasumlikuim;
 - b) ta tagab, et punktis a osutatud piirkondades on olemas vajalikud jäätmekogumissüsteemid;
 - c) tal on tootja laiendatud vastutuse kohustuste täitmiseks vajalikud rahalised vahendid või rahalised ja korralduslikud vahendid;

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a - 3

- d) ta kehtestab asjakohase enesekontrollimehhanismi, mille toetamiseks vajaduse korral auditeeritakse ja hinnatakse korrapäraselt ja sõltumatult järgmist:
- i) tema finantsjuhtimine, sealhulgas lõike 4 punktides a ja b sätestatud nõuete täitmine;
 - ii) käesoleva artikli lõike 1 punkti c ning määruse (EÜ) nr 1013/2006 kohaselt kogutud ja esitatud andmete kvaliteet;
- e) ta teeb üldsusele kättesaadavaks teabe lõike 1 punktis b osutatud jäätmekäitluse sihtmäärade saavutamise kohta, ning kui tootja laiendatud vastutuse kohustusi täidetakse kollektiivselt, siis ka järgmise teabe:
- i) tema kuuluvus ja liikmesus;
 - ii) toodete tootjate rahalised sissemaksed turule lastud toote tonni või müüdü ühiku kohta ning
 - iii) jäätmekäitlejate valimise kord.

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a

4. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, millega tagatakse, et rahalised sissemaksed, mida toote tootja teeb tootja laiendatud vastutuse kohustuste täitmiseks, vastavad järgmistele nõuetele:

a) sissemaksed katavad asjaomases liikmesriigis järgmised tootja poolt turule lastavate toodetega seotud kulud:

- kulud, mis tekivad jäätmete liigiti kogumisel ja seejärel transportimisel ning töötlemisel, sealhulgas töötlemisel, mis on vajalik liidu jäätmekäitluse sihtmäärade saavutamiseks, ja kulud, mis on vajalikud muude lõike 1 punktis b osutatud sihtmäärade ja eesmärkide saavutamiseks, võttes arvesse asjaomastest toodetest saadud teisese tooraine korduskasutamisest, müügist või sissenõudmata panditasudest saadavat tulu;
- kulud, mis on seotud jäätmevaldajatele asjakohase teabe andmisega vastavalt lõikele 2;
- kulud, mis on seotud andmete kogumise ja esitamisega vastavalt lõike 1 punktile c.

Käesolevat punkti ei kohaldata tootja laiendatud vastutuse süsteemide suhtes, mis on loodud direktiivi 2000/53/EÜ, 2006/66/EÜ või 2012/19/EL kohaselt;

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a – 4

b) kui tootja laiendatud vastutuse kohustusi täidetakse kollektiivselt, siis määratakse need võimaluse korral kindlaks üksikute toodete või sarnaste toodete rühmade kaupa, võttes eelkõige arvesse toodete vastupidavust, parandatavust, korduskasutatavust ja ringlussevõetavust ning ohtlike ainete olemasolu, lähtudes seejuures olelusringil põhinevast käsitusviisist ja asjaomases liidu õiguses kehtestatud nõuetest ning tuginedes ühtlustatud kriteeriumidele (kui need on kehtestatud), et tagada siseturu sujuv toimimine;

c) need ei ületa kulusid, mis on vajalikud kulutõhusate jäätmekäitlusteenuste osutamiseks. Kulud määratakse asjaomaste osalejate vahel kindlaks läbipaistval viisil.

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a – 4

Kui see on põhjendatud vajadusega tagada nõuetekohane jäätmekäitlus ja tootja laiendatud vastutuse süsteemi majanduslik elujõulisus, võivad liikmesriigid kalduda punktis a sätestatud rahalise vastutuse jagamise põhimõttest kõrvale, tingimusel et:

- i) tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul, mis on loodud selleks, et saavutada liidu õigusaktides kindlaks määratud jäätmekäitluse sihtmäärad ja eesmärgid, kannavad toodete tootjad vähemalt 80 % vajalikest kuludest;
- ii) tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul, mis on loodud 4. juulil 2018 või hiljem ja mille eesmärk on saavutada ainult liikmesriigi õigusaktides kindlaks määratud jäätmekäitluse sihtmäärad ja eesmärgid, kannavad toodete tootjad vähemalt 80 % vajalikest kuludest;
- iii) tootja laiendatud vastutuse süsteemide puhul, mis on loodud enne 4. juulit 2018 ja mille eesmärk on saavutada ainult liikmesriigi õigusaktides kindlaks määratud jäätmekäitluse sihtmäärad ja eesmärgid, kannavad toodete tootjad vähemalt 50 % vajalikest kuludest, ning tingimusel, et ülejäänud kulud kannavad esmased jäätmetekitajad või turustajad.

Erandit ei tohi kasutada selleks, et vähendada seda osa kuludest, mida toodete tootjad kandsid tootja laiendatud vastutuse süsteemide raames, mis loodi enne 4. juulit 2018.

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a

5. Liikmesriigid kehtestavad asjakohase seire- ja nõuete täitmise tagamise raamistiku, millega tagatakse, et toodete tootjad ja organisatsioonid, kes täidavad nende nimel tootja laiendatud vastutuse kohustusi, tõepoolest täidavad – ka kaugmüügi korral – tootja laiendatud vastutuse kohustusi, et rahalisi vahendeid kasutatakse nõuetekohaselt ning kõik tootja laiendatud vastutuse süsteemi rakendamises osalejad esitavad usaldusväärseid andmeid.

Kui liikmesriigi territooriumil täidab toodete tootjate nimel tootja laiendatud vastutuse kohustusi mitu organisatsiooni, määrab asjaomane liikmesriik vähemalt ühe erahuvidest sõltumatu organi või ametiasutuse, kes teostab tootja laiendatud vastutuse kohustuste täitmise üle järelevalvet.

Liikmesriik lubab toodete tootjatel, kelle asukoht on teises liikmesriigis ja kes lasevad tooteid turule tema territooriumil, määrata tema territooriumil asuv juriidiline või füüsiline isik tegutsema volitatud esindajana, et tootjal oleks võimalik täita kohustusi, mis tal on selle liikmesriigi territooriumil seoses tootja laiendatud vastutuse süsteemidega.

Et jälgida ja kontrollida, kas toote tootja täidab tootja laiendatud vastutuse süsteemiga seotud kohustusi, võivad liikmesriigid kehtestada nõudeid, näiteks registreerimis-, teabe esitamise- ja aruandlusnõudeid, mida juriidiline või füüsiline isik, kes on tema territooriumil määratud tegutsema volitatud esindajana, peab täitma.

Tootja laiendatud vastutuse miinimumnõuded

Artikkel 8a

6. Liikmesriigid tagavad korrapärase arutelu tootja laiendatud vastutuse süsteemi rakendamises osalevate asjaomaste sidusrühmade vahel, sealhulgas tootjate ja turustajate, avaliku ja erasektori jäätmekäitlejate, kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning vajaduse korral sotsiaalmajanduses osalejate, korduskasutamise ja parandamise võrgustike ning korduskasutamiseks ettevalmistamisega tegelevate ettevõtjate vahel.
7. Liikmesriigid võtavad meetmed, millega tagatakse, et enne 4. juulit 2018 loodud tootja laiendatud vastutuse süsteemid viiakse käesoleva artikliga kooskõlla hiljemalt 5. jaanuariks 2023.
8. Üldsusele käesoleva artikli alusel teabe andmine ei piira tundliku äriteabe konfidentsiaalsuse kaitsmist vastavalt asjaomasele liidu ja liikmesriigi õigusele.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Jäätmete lakkamine

Jäätmete lakkamine

Artikkel 6

Asendatakse:

1. **Liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid tagamaks, et ringlussevõtu või muu taaskasutamistoimingu läbinud jäätmeid ei käsitata enam jäätmetena, kui need vastavad järgmistele tingimustele:**
 - a) **asjaomast ainet või eset hakatakse kasutama teataval otstarbel;**
 - b) sellise aine või eseme jaoks on olemas turg või nõudmine;
 - c) aine või ese vastab konkreetseks otstarbeks ettenähtud tehnilistele nõudmistele ning kehtivatele õigusaktidele ja toodete suhtes kohaldatavatele standarditele ning
 - d) aine või eseme kasutamine ei avalda lõppkokkuvõttes ebasoodsat mõju keskkonnale ega inimese tervisele.

Jäätmete lakkamine

Artikkel 6

Asendatakse:

2. Komisjon jälgib riiklike jäätmekehtlemise lakkamise kriteeriumide väljatöötamist liikmesriikides ning hindab, kas selle alusel oleks vaja töötada välja liidu kriteeriumid. Komisjon võtab sellel eesmärgil asjakohasel juhul vastu rakendusakte, et kehtestada lõikes 1 sätestatud tingimuste ühetaoliseks kohaldamiseks teatavate jäätmeliikide suhtes üksikasjalikud kriteeriumid.

Üksikasjalikud kriteeriumid peavad tagama keskkonna ja inimese tervise kõrgetasemelise kaitse ning soodustama loodusressursside kaalutletud ja mõistlikku kasutamist. Kriteeriumid hõlmavad:

- a) taaskasutamiseks lubatud jäätmematerjali;
- b) lubatud töötlemisprotsesse ja -tehnikaid;
- c) kvaliteedikriteeriume materjalide kohta, mis on taaskasutamistoimingu tulemusena lakanud olemast jäätmed vastavalt kehtivatele tootestandarditele, sealhulgas vajaduse korral saasteainete piirväärtused;
- d) nõudeid käitlemissüsteemile jäätmekehtlemise lakkamise kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks, sealhulgas nõudeid kvaliteedikontrollile ja enesekontrollile ning akrediteerimisele, kui see on asjakohane, ning
- e) nõuetele vastavuse deklaratsiooni nõuet.

Jäätmete lakkamine

Artikkel 6

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Rakendusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse asjakohaseid kriteeriume, mille liikmesriigid on kehtestanud lõike 3 alusel, ning lähtub seejuures kõige rangematest ja keskkonda kõige enam kaitsvatest kriteeriumidest.

3. Kui liidu tasandil ei ole lõike 2 alusel kriteeriume kehtestatud, võivad üksikasjalikud kriteeriumid lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaldamiseks teatavate jäätmeliikide suhtes kehtestada liikmesriigid. Üksikasjalikud kriteeriumid peavad võtma arvesse aine või eseme võimalikku negatiivset mõju keskkonnale ja inimese tervisele ning vastama lõike 2 punktides a–e sätestatud nõuetele.

Liikmesriigid teatavad nendest kriteeriumidest komisjonile kooskõlas direktiiviga (EL) 2015/1535, kui see on kõnealuse direktiivi kohaselt nõutav.

Jäätmete lakkamine

Artikkel 6

4. Kui liidu ega liikmesriigi tasandil ei ole lõike 2 ega 3 kohaselt kriteeriume kehtestatud, võib liikmesriik otsustada iga üksikjuhtumi puhul võtta vajalikke meetmeid kontrollimaks, kas lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaselt ning võttes vajaduse korral arvesse lõike 2 punktides a–e ette nähtud nõudeid, saasteainete piirväärtusi ning keskkonnale ja inimese tervisele avalduvat võimalikku negatiivset mõju, on teatavat liiki jäätmed lakanud olemast jäätmed. Üksikjuhtumipõhistest otsustest et pea komisjoni vastavalt direktiivile (EL) 2015/1535 teavitama.

Liikmesriigid võivad juhtumipõhiseid otsuseid puudutava teabe ja pädevate asutuste kontrolli tulemused teha üldsusele elektrooniliselt kättesaadavaks.

Jäätmete lakkamine

Artikkel 6

5. Füüsiline või juriidiline isik, kes

- a) kasutab esimest korda materjali, mis on lakanud olemast jääde ja mida ei ole turule lastud, või
- b) laseb materjali turule esimest korda pärast seda, kui materjal on lakanud olemast jääde,

tagab, et materjal vastab kemikaalide ja toodete suhtes

kohaldatavates õigusaktides sätestatud asjaomastele nõuetele.

Enne, kui materjali suhtes, mis on lakanud olemast jääde,

hakatakse kohaldama kemikaale ja tooteid puudutavaid

õigusakte, peavad lõikes 1 sätestatud tingimused olema täidetud.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Jäätmete vältimise

Jäätmete vältimine

Artikkel 9 asendatakse:

1. Liikmesriigid võtavad meetmeid jäätmetekke vältimiseks. Meetmetega tehakse vähemalt järgmist:
 - a) edendatakse ja toetatakse säästvaid tootmis- ja tarbimismudeleid;
 - b) innustatakse kujundama, tootma ja kasutama tooteid nii, et need oleksid ressursitõhusad ja vastupidavad (ka kasutusea ja kavandatud iganemise puudumise poolest) ning neid oleks võimalik parandada, taaskasutada ja täiustada;
 - c) meetmeid kohaldatakse toodete suhtes, mis sisaldavad kriitilise tähtsusega tooraineid, et vältida nende materjalide muutumist jäätmeteks;
 - d) soodustatakse toodete korduskasutamist ja selliste süsteemide loomist, millega edendatakse eelkõige elektri- ja elektroonikaseadmete, tekstiili, mööbli ning pakke- ja ehitusmaterjalide ning -toodete parandamist ja korduskasutamist;

Jäätmete vältimine

Artikkel 9 - 1

- e) soodustatakse tegema võimaluse korral ja intellektuaalomandi õigusi piiramata kättesaadavaks varuosad, kasutusjuhendid, tehnilise teabe ja muud vahendid, seadmed ja tarkvara, mille abil on võimalik tooteid parandada ja korduskasutada, ilma et nende kvaliteet ja ohutus väheneks;
- f) vähendatakse jäätmeteket tööstusliku tootmise, mineraalide kaevandamise, valmistamise, ehitamise ja lammutamisega seotud protsesside käigus, võttes arvesse parimat võimalikku tehnikat;
- g) vähendatakse toidujäätmete teket esmatootmisel, töötlemisel ja valmistamisel ning toidu jaemüügi ja muul viisil tarnimise käigus, samuti restoranides ja toitlustamisel ning kojumajapidamistes, et aidata saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärki, mille kohaselt tuleb 2030. aastaks vähendada kogu maailmas jaekaubanduses ja tarbimises ühe elaniku kohta tekkivaid toidujäätmeid 50 % ning vähendada tootmis- ja tarneahelas tekkivat toidukadu;

Jäätmete vältimine

Artikkel 9 - 1

- h) soodustatakse toidu annetamist ja toidu muul viisil inimtarbimiseks ümberjaotamist, eelistades seda, et toit jääb inimeste toiduks, mitte ei saa söödaks, ning et seda ei töötata ümber toiduks mittekasutatavateks toodeteks;
- i) soodustatakse materjalides ja toodetes ohtlike ainete sisalduse vähendamist, ilma et see piiraks neid materjale ja tooteid puudutavate, liidu tasandil sätestatud ühtlustatud õigusnormide kohaldamist, ja tagatakse, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 (*) artikli 3 punktis 33 määratletud toote tarnijad edastavad alates 5. jaanuarist 2021 nimetatud määruse artikli 33 lõike 1 kohaselt teavet Euroopa Kemikaaliametile;
- j) vähendatakse jäätmete tekkimist, eelkõige selliste jäätmete tekkimist, mida ei saa korduskasutamiseks ette valmistada ega ringlusse võtta;

Jäätmete vältimine

Artikkel 9 - 1

- k) tehakse kindlaks peamised tooted, mis tekitavad eelkõige looduses ja merekeskkonnas prügi, ja võetakse meetmeid, millega nendest toodetest prügi tekkimist ennetada ja vähendada; kui liikmesriigid otsustavad täita seda kohustust turustuspiirangute kaudu, tagavad nad, et piirangud on proportsionaalsed ja mittediskrimineerivad;
- l) seatakse eesmärk peatada mereprügi teke, et aidata saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärki, mille kohaselt tuleb igasugust merereostust vältida ja vähendada; ning
- m) töötatakse välja ja toetatakse teavituskampaniaid, millega suurendada teadlikkust jäätmetekke vältimisest ja prügistamisest.

Jäätmete vältimine

Artikkel 9

2. Euroopa Kemikaaliamet loob andmete jaoks, mis tuleb talle esitada lõike 1 punkti i kohaselt, hiljemalt 5. jaanuariks 2020 andmebaasi ja haldab seda. Euroopa Kemikaaliamet tagab, et andmebaasi saavad kasutada jäätmekäitlusega tegelevad ettevõtjad. Euroopa Kemikaaliamet annab andmebaasile juurdepääsu ka tarbijatele, kes seda taotlevad.

Jäätmete vältimine

Artikkel 9

3. Liikmesriigid jälgivad ja hindavad jäätmetekke vältimise meetmete rakendamist. Selleks kasutavad nad asjakohaseid kvalitatiivseid või kvantitatiivseid näitajaid ja sihtmäärasid, eelkõige seoses tekitatud olmejäätmete kogusega.

4. Liikmesriigid jälgivad ja hindavad oma korduskasutusmeetmete rakendamist ning mõõdavad selleks korduskasutust, kasutades lõikes 7 osutatud rakendusaktiga kehtestatud ühtset metoodikat ning tehes seda alates esimesest täispikast kalendriaastast, mis järgneb aastale, mil nimetatud rakendusakt vastu võetakse.

5. Liikmesriigid jälgivad ja hindavad toidujäätmete tekke vältimise meetmete rakendamist ning mõõdavad selleks toidujäätmete kogust, kasutades lõikes 8 osutatud delegeeritud õigusaktiga kehtestatud metoodikat, tehes seda alates esimesest täispikast kalendriaastast, mis järgneb aastale, mil nimetatud delegeeritud õigusakt vastu võetakse.

Jäätmete vältimine

Artikkel 9

6. Komisjon analüüsib 31. detsembriks 2023 andmeid, mille liikmesriigid on kooskõlas artikli 37 lõikega 3 toidujäätmete kohta esitanud, et teha kindlaks, kas on võimalik kehtestada kogu liitu hõlmav toidujäätmete vähendamise sihtmäär, mis tuleb saavutada 2030. aastaks, võttes aluseks andmed, mille liikmesriigid on käesoleva artikli lõike 8 kohaselt kehtestatud ühtse metoodika alusel esitanud. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on kohasel juhul lisatud seadusandlik ettepanek.

7. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse näitajad, mille alusel mõõta jäätmetekke vältimise meetmete rakendamise üldist edu, ja võtab hiljemalt 31. märtsil 2019 vastu rakendusakti, millega kehtestatakse toodete korduskasutamist puudutava aruandluse ühtne metoodika. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 39 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Jäätmete vältimine

Artikkel 9

8. Komisjon võtab hiljemalt 31. märtsil 2019 ELi toidukao ja toidujäätmete platvormi töö tulemuste alusel ja kooskõlas artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakti, millega täiendatakse käesolevat direktiivi, kehtestades toidujäätmete koguste ühtseks mõõtmiseks ühtse metoodika ja kvaliteedi miinimumnõuded.

9. Komisjon analüüsib 31. detsembriks 2024 andmeid, mille liikmesriigid on artikli 37 lõike 3 kohaselt esitanud korduskasutuse kohta, et teha kindlaks, kas on võimalik võtta meetmeid, millega toodete korduskasutust soodustada ning kehtestada muu hulgas kvantitatiivsed sihtmäärad. Komisjon analüüsib ühtlasi, kas on võimalik kehtestada muid jäätmetekke vältimise meetmeid, sealhulgas jäätmete vähendamise sihtmäärasid. Selleks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, millele on kohasel juhul lisatud seadusandlik ettepanek.

KESKKONNAMINISTEERIUM

Muud artiklid

KESKKONNAMINISTEERIUM

Aitäh!